

Mapa del Cardener

Patrimoni industrial i paisatge històric

Pirelli

Centr nuclear industrial (1923) amb quatre grups de naus de planta baixa, separats per carrers interiors i 7 edificis per a diferents serveis com administració o transformadors. Abans de dedicar-se a la fabricació de pneumàtics havia estat una fàbrica de Barrets (finals de s.XIX).

Pont Nou

Es un pont de vuit arcs de mig punt que creua el riu Cardener a l'entrada nord-oest de Manresa. Fou construït a principis del segle XIV, sota la direcció del cèlebre mestre d'obres Berenguer de Montagut. En el moment de la seva construcció el pont tenia nou arcs, tot i que a dia, d'avui, sols s'han conservat vuit. El seu pas formava part del camí ral que unia les ciutats de Manresa i de Lleida. Es tracta d'un dels ponts medievals més ben conservats de Catalunya.

Fàbrica Miralda o dels Panyos

L'edifici industrial més antic de Catalunya construït als anys vint del segle XIX i que va funcionar quasi durant cent cinquanta anys, primer com una fàbrica de llana i després de colò.

La Florinda

Va ser dissenyada l'any 1911 per l'arquitecte manresà Ignasi Oms i Ponsa. Es tracta d'un recinte fabril format per diferents cossos que dibuixen un perfil fetre tancat. Manté un perfil notablement vertical, amb un disseny proper als de les fàbriques angleses. Tot i que va mantenir el seu ús fins a mitja de la dècada de 1970, actualment acull la seu de la Policia Local de Manresa.

Fàbrica de gas i fàbrica Bonamusa

La fàbrica de gas o Gasòmetre inaugurada a mitjans del segle XIX subministrava aquesta energia a la ciutat. El ru en arribar en aquest punt forma un pont i gira en direcció oest-est després de superar una resclosa que a través d'un canal subministrava aigua a unes quantes fàbriques de més avall.

En aquest tram hi havia la fàbrica Bonamusa o Cal Carné (1888).

Farinera Albareda

Edifici industrial modernista obra d'Alexandre Soler March construïda a primers del segle XX i que encara està en funcionament.

Cal Roca o Cal Canyis

Avui convertida -en part- en centre educatiu, l'any 1907 va patir greus inundacions a causa de l'aument de cabal del riu Cardener que va pujar vuit metres sobre el seu nivell habitual. A la cantonada de l'actual carrer Rocà i Torres amb el passeig del riu hi ha una placa commemorativa que recorda l'efemèride.

El Carrilet

A l'actual parc Josep Vidal s'hi va construir el 1883 l'estació de tren Manresa-Riu de la línia dels Catalans "el Carrilet" que connectava Manresa amb tota la conca industrial del Llobregat i l'any següent es va connectar amb l'estació del Nord. Un pilar al mig del riu, vies del tren i un mur de pedra en són testimonis d'aquella antiga estació.

Fàbrica del Salt i Les Fontetes

Al segle XIX l'aigua del torrent va ser aprofitada per moure les rodes hidràuliques d'un gran nombre de fàbriques tèxtils de filatura i tissatge del cotó com la del Salt, les Fontetes, l'Areny, Cal Serrano.

Fàbrica Balcells

Els Balcells eren empresaris de la seda que treballaven a Manresa des dels inicis del segle XIX seguint la forta i antiga tradició a la nostra ciutat amb els tèxtils o "vels" de seda. L'any 1891 Sederries Balcells aixequen aquesta gran fàbrica, que acollí una de les poques sederries encara vients després del gran apogeu d'aquesta indústria el segle XVIII. L'activitat industrial cessà definitivament el 1965. L'any 2002 es va rehabilitar com a conservatori de música, actuació que li ha tornat tota la seva esplendor.

El Pont Vell

El Pont Vell o Pont de Manresa és el primer pont de la ciutat. Consta de vuit arcs, si bé l'arc de la dreta es va escapar al fer la carretera. És d'origen medieval (segle XII) i s'ha refet cinc vegades ja fos per l'efecte d'empendudes d'aigua, inundacions o perquè el van enderrocar al final de la Guerra Civil.

Fàbrica del Pont Vell

Al costat del Pont Vell s'inaugurà, l'any 1862, una fàbrica tèxtil actualment desapareguda i situada sobre l'antic Molí Nou.

Fàbrica de les Roques de Sant Pau

Es va acabar el 1844 i va començar a funcionar el 1845. Estava formada per 3 pisos, on la torre de l'esquerra contenia un dipòsit d'aigua, tant per alimentar la màquina de vapor com per a reserva contra incendis o per a alguns processos, com l'acabat. Va ser de les primeres fàbriques a utilitzar maquinària tèxtil, bàsicament selfactines, importades d'Anglaterra.

La Favorita

Aquesta farinera, també anomenada "de les Obagues", situada al sud-oest de la ciutat, es va construir el 1861 al marge dret del Cardener per aprofitar l'energia hidràulica i el recentment instal·lat ferrocarril de Barcelona a Saragossa, l'actual Renfe. L'edifici que conté les sèlges és de 1916 i està dissenyat per l'arquitecte Alexandre Soler i March.

Els Polvorers

Riu avall hi havia diferents fàbriques tèxtils com la de les Roques de Sant Pau, els Polvorers i una farinera industrial, la de les Obagues. A prop de l'anells ermita de Sant Pau -zona que va esdevenir un barri de Manresa els anys cinquanta i seixanta gràcies a la immigració- trobem dues fàbriques més, la Vermella i la Blanca.

Fàbriques Vermella i Blanca

Al marge esquerre del riu Cardener, després de passar per Manresa, trobem dues fàbriques que deuen el seu nom al color amb que van ser pintades: la fàbrica Vermella i la fàbrica Blanca, molt a prop de la barriada de Sant Pau.